

KEN HONDA

Bani fericiți

Arta japoneză
de a face pace cu banii tăi

Traducere din limba engleză

de Diana-Maria Trăncuță

ap!
act și politon

CUPRINS

PREFAȚĂ

Banii tăi zâmbesc?

9

INTRODUCERE

Bani Fericiți și Bani Nefericiți

17

CAPITOLUL 1

Ce înseamnă banii pentru tine?

Dezlegarea misterului banilor

27

CAPITOLUL 2

IQ-ul și EQ-ul banilor

63

CAPITOLUL 3

Banii și viața ta

111

CAPITOLUL 4

Fluxul banilor

147

CAPITOLUL 5
Viitorul banilor
183

Mulțumiri
213

PREFAȚĂ

Banii tăi zâmbesc?

În urmă cu câțiva ani, am avut o experiență unică, ce mi-a inspirat conceptul și titlul acestei cărți. O femeie pe care tocmai o întâlnisem la o petrecere m-a întrebat dacă îi dau voie să se uite în portofelul meu.

Oricât de șocantă ar fi pentru unii această întrebare, în cultura japoneză nu este deloc neobișnuit să ceri să vezi ce are un om în portofel. Cum erau mulți oameni în încăpere, nu m-am temut că femeia va fugi cu actele mele – sau cu banii. Așadar, cu o oarecare ezitare, i-am dat portofelul meu din piele.

Adevărul este că m-am speriat puțin când s-a repezit imediat la cash și a început să scoată toate bancnotele mari.

Asta e în regulă. Asta e bună. Și asta e bună, a zis încetișor, ca pentru ea, în timp ce analiza fiecare bancnotă.

O clipă am crezut că femeia căuta ceva anume. *Oare există simboluri speciale sau însemne pe bancnote?* Dar curând mi-am dat seama că nu căuta nimic de felul ăsta. Apoi m-a șocat din nou, când a început să sorteze bancnotele într-un mod pe care nu-l mai văzusem până atunci.

— Bună treabă! Toți banii tăi arată bine, mi-a spus ea punând la loc în portofel bancnotele proaspăt ordonate, după care mi l-a înapoiat.

— Asta-i o veste minunată, am zis eu derutat, dar oarecum ușurat că trecusem testul. Totuși, dacă nu te deranjează că te întreb, ce anume ai căutat?

— Ah, verificam dacă banii tăi zâmbesc sau nu.

Apoi mi-a explicat că banii râd sau plâng în funcție de modul în care sunt oferiți sau primiți. Dacă sunt oferiți din vină, furie sau tristețe, banii „plâng”. Pe de altă parte, dacă sunt oferiți din iubire, recunoștință sau fericire, banii zâmbesc – ba chiar râd în hohote –, pentru că sunt impregnați de energia pozitivă a celui care i-a oferit.

Au banii capacitatea să zâmbească sau să plângă?

Banii se schimbă când sunt oferiți cu o anumită energie sau emoție?

POFTIM?

Chiar dacă la acea vreme o duceam deja bine din punct de vedere financiar și credeam că știu suficiente lucruri despre bani, am fost luat prin surprindere de aceste informații. Vezi tu, întotdeauna am avut noroc la bani. La 20 de ani, am hotărât că voi fi fericit și bogat până voi împlini 30 de ani. Așa că mi-am înființat propria firmă de consultanță și contabilitate și, în acei ani, am ajutat mulți oameni să-și satisfacă nevoile financiare și de afaceri.

M-am descurcat bine în acest proces – ba chiar suficient de bine ca la 29 de ani, când în viața mea și a soției mele a apărut fetița noastră, să îmi permit să rămân acasă să am grijă de ea. Acelea au fost printre cele mai fericite zile din viața mea – și a fost cea mai bună hotărâre pe care am luat-o

vreodată. Nu numai pentru că am putut să-mi dedic tot timpul fiicei mele, ci și pentru că, alături de ea, mi-am descoperit a doua vocație: să ajut *milioane* de oameni să ducă o viață fericită, prosperă și liniștită.

Totul s-a întâmplat într-o zi superbă, când eram în parc cu fiica mea. Ne jucam fericiți, când am văzut o mamă certându-se cu fiica ei, care era cam de seama fetiței mele. Mama era supărată și grăbită. Țipa:

— Mama trebuie să meargă la lucru! Hai acasă!

Dar cea mică o ținea pe a ei:

— Dar abia am venit. Vreau să mă mai joc! Te rog!

După câteva minute de ceartă, fetița încăpățânată a fost târâtă de mama ei înapoi acasă. Mi-a părut foarte rău, atât pentru fetiță, cât și pentru mama ei. Știam că, dacă mama ar fi avut de ales, și-ar fi dorit și ea să mai rămână în parc. În fond, era o zi frumoasă și însorită. Ce părinte n-ar vrea să se joace pe afară cu copilul lui? În acel moment, am hotărât că trebuie să acționez cumva. Voiam s-o ajut nu doar pe această mamă, ci pe toți părinții și pe toți oamenii care se chinuie s-o scoată la capăt cu banii. Voiam să le alung tristețea, stresul și frustrarea. Așa că nu mai departe de acea după-amiază, când fiica mea s-a plictisit de joacă, m-am hotărât să scriu un eseu scurt prin care să transmit cunoștințele pe care le căpătasem de-a lungul anilor cu privire la câștigarea banilor și la modalitățile de a dobândi prosperitate.

La început, nu credeam că pot să scriu mai mult de cinci pagini. Dar, la finalul zilei respective, am fost uimit să constat că scrisesem 26 de pagini. M-am entuziasmat atât de tare încât am printat eseu, am capsat paginile și am început să le împart prietenilor mei. Spre surprinderea mea, au fost

încântați. Curând, au început să mă sune tot felul de persoane, să-mi spună că auziseră de eseu și că voiau un exemplar. Așa că zilnic, timp de câteva zile, am printat mai multe exemplare, le-am capsat și le-am trimis doritorilor. Însă, la un moment dat, m-am săturat să tot capsez pagini în fiecare zi. După ce m-am plâns unui prieten în legătură cu asta, el mi-a sugerat să apelez la o tipografie din localitate. Agentul de vânzări cu care am discutat la telefon m-a convins să comand un tiraj de 3.000 de exemplare, ca să reduc costurile. Și, fără să mă mai gândesc, am fost de acord!

Înainte să-mi dau seama ce se întâmplă, două camioane au sosit la mine acasă și mi-au adus ceea ce părea să fie un depozit de cutii. Îți poți imagina privirea soției mele când a văzut paleții de cărți care umpluseră o cameră întregă din casă. Cum are un suflet bun, m-a iertat. *Într-un fel*. Avea să treacă peste asta, dar nu fără să-mi dea un mic avertisment: să scap de toate cutiile în decurs de o lună.

Deci, ce-am făcut? Am început să împart exemplare tuturor cunoscuților mei, dar și necunoscuților. Iar când le-am epuizat, am continuat să primesc cereri și comenzi. La început, nu știam dacă oamenii mi le cereau fiindcă era bun conținutul sau fiindcă erau gratuite. Totuși, știam că mă aflu pe drumul cel bun. Iar când am ajuns la 100.000 de exemplare oferite, am știut cu certitudine. În acel moment, un editor m-a sunat și m-a întrebat dacă aș fi interesat să scriu o carte. Primul meu răspuns a fost: „În niciun caz! Nu sunt scriitor!”. Dar editorul a fost insistent: „Ai tot timpul din lume. De ce nu încerci?”. N-am putut să-l contrazic. Fiica mea avea să înceapă grădinița în curând; și-atunci, ce făceam cu timpul meu liber?

M-am gândit că aș putea să scriu.

Și exact asta am făcut.

Din acea zi profetică de la locul de joacă, am publicat peste cincizeci de cărți și am vândut aproape opt milioane de exemplare în Japonia. Nu e rău pentru un tată care s-a retras din activitate și căruia i-a venit o idee pe când se afla la locul de joacă împreună cu fiica lui. Ceea ce a început ca o revelație și ca o dorință de a ajuta o mamă ocupată s-a transformat nu doar într-o carieră, ci și în scopul vieții mele. Mi-am dat seama că acest scop era să-i ajut pe alții să și-l găsească pe *al lor* – și să devină, între timp, prosperi și liberi. E de la sine înțeles că, după ce scrisesem cincizeci de cărți, credeam că am înțeles pe deplin „treaba asta cu banii”. Dar când noua mea prietenă, Femeia Misterioasă cu Portofelul, mi l-a înapoiat, am început să mă gândesc mai bine, la fel cum făcusem în toți acei ani care urmaseră momentului de la locul de joacă.

De data aceasta, am început să consider banii o energie.

BANII CA ENERGIE

Ținând în mână portofelul pe care noua mea prietenă tocmai mi-l înapoiase, mi-am zis: *Ce ușurare! Toți banii pe care i-am câștigat și pe care i-am primit de-a lungul anilor au venit de la oameni fericiți – oameni recunoscători și bucuroși.* Chiar m-am gândit apoi la modul în care îmi câștigasem banii. Da, într-adevăr, îmi câștigasem toți banii prin muncă. Îi ajutasem pe alții să obțină succesul, să se îmbogățească și să devină competenți. Îi ajutasem să se simtă împăcați, bucuroși și recunoscători. M-am gândit la ce simțeau oamenii care mă plăteau când îmi citeau cărțile sau când participau la seminarele și workshopurile mele. (Am ținut seminare în fața a mii de oameni,

peste tot în lume.) Apoi m-am gândit la cărțile mele și la toți oamenii care și-au schimbat viața datorită lor. Și-au schimbat locul de muncă, s-au căsătorit, au făcut copii, au ieșit din relații nefericite sau toxice. Am auzit de mulți care și-au înființat propria afacere. Unii chiar și-au dezvoltat afacerile, transformându-le în companii cotate la bursă. Am auzit și de alții care n-au devenit celebri sau bogați, dar care se simțeau bogați – și erau extrem de fericiți, indiferent de cum arătau extrasele lor de cont. Fără să mai fie afectați de stresul legat de bani, erau liberi să încheie un nou contract cu viața. Deși sunt numit de multe ori un „guru al banilor” sau un „tămăduitor al banilor”, mi-am dat seama, în timp ce stăteam acolo și mă uitam la portofel, că adevăratul meu scop din ultimii zece ani a fost să-i ajut pe alții să descopere instrumentele care se găseau deja *înăuntrul lor*, pentru a-și vindeca propria viață și relație cu banii. Apoi mi-a trecut prin minte că, da, *toți oamenii care îmi dăduseră bani îi infuzaseră cu aceste sentimente de recunoștință și bucurie – atât de multă energie pozitivă*. Toți acești bani veseli din portofelul meu se datorau altora. *Bineînțeles! Bineînțeles că banii reprezintă energie!* Apoi am început să mă gândesc la propriile mele sentimente și la energia pe care o dau mai departe când folosesc bani.

Am stat așa să mă gândesc vreo câteva secunde și mi-am zis: *Ce de emoții captive în banii noștri!* Atât de mulți dintre noi purtăm această energie, care nu ne afectează doar pe noi, ci și pe cei din jurul nostru. Ne place să credem că banii reprezintă doar un număr sau o bucată de hârtie, dar, în realitate, sunt mult mai mult de-atât. Banii aduc cu ei o mulțime de emoții – mai multe decât ne dăm seama. Chiar și atunci când suntem conștienți – de exemplu, când suntem stresați de teancurile imense de facturi, de salariul insuficient sau de

lipsa economiilor pentru viitor –, ne gândim că suntem nepuțincoși. Ne simțim deznădăjduiți și învinși. Ba chiar îi antipatizăm și îi invidiem pe cei care au mai mult decât noi. Uneori chiar încetăm să mai încercăm să câștigăm sau să primim mai mult. În schimb, facem afirmații de genul: „Asta e, nu putem face mare lucru!”. Prea mulți dintre noi vedem banul ca pe un dușman, ca pe o forță întunecată care ne împiedică să avem viața pe care ar trebui s-o avem sau să facem lucrurile care ne plac. Prea puțini vedem potențialul banilor de a ne aduce bucurie, recunoștință și fericire – mai ales când renunțăm la ei din proprie voință și cu aceeași energie pozitivă cu care i-am primit.

După ce noua mea prietenă, Femeia Misterioasă cu Portofelul, mi-a înapoiat banii, m-am uitat în portofel și am văzut bancnotele puse bine într-un compartiment. Asta m-a făcut să mă gândesc: *Există atâtția bani în lume. Există atâtția bani în acest moment, ce răspândesc fericire și iubire. Dar la fel de mulți răspândesc tristețe și frică.*

M-am întrebat ce aș putea face ca să răspândesc în lume cât mai multă iubire, recunoștință, bucurie, prosperitate și pace. M-am întrebat cum pot răspândi cât mai mulți Bani Fericiți. Și astfel mi-a venit o idee, la fel ca în urmă cu mulți ani, când mă plimbam prin parc alături de fiica mea. Aveam să scriu o carte și să transmit toate aceste cunoștințe cât mai multor oameni. Iar această carte, *Bani fericiți*, constituie esența a ceea ce am propovăduit și am învățat de la alții. O să încerc să răspund la o serie de întrebări pe care foarte mulți oameni mi le-au adresat de-a lungul anilor:

- Cum să gestionez banii?
- Cum pot avea mai mulți bani fără să fac mari sacrificii?

- Mă pot împăca cu mine însumi în viața asta?
- Ce pot face ca să am o viață fericită, împlinită, prosperă și plină de țeluri?

Toate aceste întrebări vor primi răspuns în cartea de față. Și, la fel cum celelalte cărți ale mele au schimbat milioane de vieți, și această carte o va schimba pe a ta.

Cel mai mult sper să te ajute să-ți privești viața într-o lumină cu totul nouă și să-ți schimbi relația pe care o ai cu banii. Remarca pe care o aud cel mai des de la cititorii mei este următoarea: „Uau, n-am mai auzit așa ceva. Nu m-am gândit niciodată la bani în acest fel”. Sper că și tu vei simți la fel. Îmi doresc ca acesta să fie începutul vieții tale cu Bani Fericți.

Îți garantez că va fi una extraordinară.

INTRODUCERE

Bani Fericiți și Bani Nefericiți

Există două tipuri de bani: Bani Fericiți și Bani Nefericiți. Banii Fericiți sunt, de exemplu, cei pe care un băiețel de 10 ani îi folosește pentru a-i cumpăra flori mamei lui de Ziua Mamei. Banii Fericiți sunt banii pe care părinții îi pun deoparte în fiecare săptămână ca să-și poată trimite copiii în tabăra de fotbal sau la lecții de pian. Există o mulțime de modalități prin care banii obișnuiți pot deveni Bani Fericiți:

- dacă ajuți un membru al familiei aflat în necaz;
- dacă donezi pentru cei care au de suferit în urma unui uragan;
- dacă strângi bani pentru un adăpost din vânzarea de fursecuri;
- dacă investești într-o afacere sau într-un proiect comunitar;
- dacă primești bani pentru munca sau serviciile tale de la clienți mulțumiți.

Toți banii care circulă cu iubire, atenție și prietenie sunt Bani Fericiți. Iar Banii Fericiți îi fac pe oameni să zâmbească, să se simtă iubiți și apreciați. Din multe perspective, reprezintă

o formă activă de iubire: o modalitate prin care oamenii pot vedea, simți și atinge. De multe ori, banii îi pot ajuta pe ceilalți, când nimic altceva n-o poate face.

De exemplu, când cineva trece printr-un mare necaz, cum ar fi pierderea casei într-un incendiu, „gândurile, rugăciunile” și „energia pozitivă” nu vor fi suficiente. Dar îți garantez că banii vor ajuta o familie să se pună din nou pe picioare, să-și procure hrana necesară și să aibă un acoperiș temporar deasupra capului, lucruri pe care energia pozitivă nu le poate face.

Dimpotrivă, Banii Nefericiți sunt acei bani pe care îi folosești ca să-ți plătești, cu rachiună, chiria, facturile și taxele. Nu trebuie să ne lăsăm imaginația să zboare prea mult. Cu toții ne-am confruntat cu numeroase forme de Bani Nefericiți:

- pensia alimentară pe care o plătești sau o primești după un divorț urât;
- salariul primit de la un angajator pentru un job care nu-ți face plăcere, dar la care nu te poți hotărî să renunți;
- datoriile bancare neplăcute cu rate uriașe ale dobânzilor;
- remunerația primită de la cineva căruia îi displace profund să te plătească – de exemplu, de la un client nemulțumit care spune: „Nu meriți, dar o să te plătesc totuși ca să respect contractul”;
- banii furați – indiferent de la cine.

Banii care circulă cu frustrare, furie, tristețe și disperare sunt Bani Nefericiți. Acest tip de bani îi face pe oameni să fie stresați, disperați, exasperați, deprimați și uneori violenți. Îi privează de demnitate, respect de sine și bunătate. Ori de câte ori primești sau cheltuiești bani având o energie negativă, aceștia devin Bani Nefericiți.

ALEGE-ȚI ENERGIA

Dacă există doar două tipuri de bani, atunci există doar două modalități de a-i gestiona. Ori alegând energia Banilor Fericiți, ori pe cea a Banilor Nefericiți. Viața și rezultatele obținute în viață vor varia în funcție de energia pe care o alegi.

Vreau să clarific un lucru: Banii Fericiți sau Banii Nefericiți nu depind de *cât câștigi sau de cât ai; sentimentul cu care oferi și primești bani* îți definește energia. Indiferent dacă câștigi mulți sau foarte puțini, banii tăi pot fi marcați de oricare dintre cele două energii.

În definitiv, este alegerea ta. Dacă vrei să alegi energia Banilor Fericiți, o poți face. Poți alege să fii recunoscător când primești bani și îi poți oferi cu bucurie și entuziasm. Totuși, după ce am lucrat cu mii de persoane care mi-au cerut sfaturi în legătură cu banii în cadrul seminariilor și workshopurilor mele, mi-am dat seama că acest sfat este mai ușor de zis și mai greu de urmat. Majoritatea oamenilor nu sunt conștienți de relația lor cu energia banilor. **De fapt, m-aș încumeta să spun că majoritatea oamenilor, indiferent dacă își dau sau nu seama, se află deja într-o relație nefericită, profund asumată, cu banii lor.**

Iar unde există Bani Nefericiți, există și oameni nefericiți. Cele două merg mână în mână. De exemplu, dacă familia și oamenii de lângă tine – de la școală, de la locul de muncă sau din grupurile sociale pe care le frecvențezi – sunt marcați de energia Banilor Nefericiți, sunt șanse ca și tu să primești bani încărcăți de resentimente, nerecunoștință și nefericire.

Având în vedere că majoritatea dintre noi nu avem o relație sănătoasă cu banii, pierdem mult timp prețios făcându-ne griji în privința lor și disprețuindu-i. Unii dintre noi îi

disprețuim și ni se par atât de greu de înțeles, încât nici măcar nu vrem să ne gândim la ei, niciodată. Chiar dacă știm că, la un moment dat, va trebui să avem de-a face cu banii, evităm acest lucru cu orice preț. De fapt, pe unii dintre noi ne îngrijorează atât de mult lipsa banilor, încât obosim și nu mai avem energie pentru nimic. Devenim împovărați de muncă, de necesitatea de a face față nevoilor zilnice și de dorința de a ține pasul cu vecinii. Totul devine atât de copleșitor, încât lăsăm facturile să se adune. Nu le plătim. Nu numărăm banii din portofel și evităm să ne mai uităm la extrasul de cont. Prin urmare, problemele noastre, la fel ca dobânda, se adună.

Puțini dintre noi își dau seama de cât de puțină energie avem nevoie pentru a ne gândi la bani sau în ce măsură banii ne determină chiar și cele mai elementare decizii.

Vreau să faci o pauză și să te gândești la asta o clipă. Resursele sau istoricul financiar al prietenilor sau al familiei tale diferă considerabil? Ești înconjurat de membrii unor cluburi exclusiviste sau majoritatea prietenilor tăi lucrează opt ore pe zi? Prietenii tăi au locuințe și mașini asemănătoare cu ale tale? Mulți dintre noi credem că întâlnim sau socializăm cu anumiți oameni din întâmplare sau noroc, dar probabil că statutul nostru social determină mare parte din ce se întâmplă în viața noastră, indiferent dacă ne place sau nu.

Așadar, într-adevăr, viața noastră este controlată de bani, într-o anumită măsură. Cine suntem, ce școală am făcut, unde am crescut, oamenii cu care ne împrietenim, oamenii cu care stabilim legături în lumea profesională și modul în care alegem să ne câștigăm și să ne cheltuim banii ne influențează enorm viața. Și poți să fii convins că nu doar săracii sau cei din clasa de mijloc sunt afectați de energia banilor și primesc sau oferă bani impregnați cu energie negativă. Bogații și cei